

POLSKA ZACHODNIA

Dziennik poświęcony sprawom narodowym i społecznym na Kresach Zachodnich.

Telefon 13-30.
Konto P. K. O. 303551.

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Warszawska 58.

Redaktor naczelny: Edward Rumun.

Abonament miesięczny: przez pocztę 1 zł 69 gr. w Administracji 1 zł 80 gr. z doręczeniem do domu przez pocztę.

NOWA FIRMA NIE OŻYWI CHOREGO ORGANIZMU.

Warszawa. (tel. wł.) Tutejszy organ endecki przynosi codziennie szumne wiadomości z ruchu organizacyjnego „Obozu Wielkiej Polski”. Jak się jednak dowiadujemy z kół. zbliżonych do O. W. P. prace organizacyjne nowej firmy endeckiej postępują bardzo wolno, ze względu na to, że poza członkami Z. L. N. i grupą p. Strońskiego z Ch. N. niema kandydatów na członków do nowej organizacji. Duża część członków Z. L. N. ocenia cały pomysł bardzo pesymistycznie. Ch. D. w dalszym ciągu zachowuje daleko idącą rezerwę. W Płaście i N. P. R. prawię panują nastroje zdecydowanie sprzeczne z pomysłem Dmowskiego.

NIEMIECKIE FAŁSZE PRASOWE.

Warszawa. Biuro Wolffa podało onegdaj z powołaniem się na „Weichselzeitung” następującą wiadomość: W dn. 13. b. m. o godzinie 2 pop. przed budynkiem kontroli granicznej na szosie Garnsee zajęła auto ciężarowe, wiozące oddział żołnierzy polskich. Jak przypuszczają wymieniony dziennik ze stacjonarwanego w Grudziądzu 18 pułku ułanów, którym dowodziło 3 oficerów. Grupa żołnierzy tych pod komendą jednego z oficerów przekroczyła granicę polsko-niemiecką, poczem oficer ten z mapą w ręku począł udzielać żołnierzom jakichś tajemniczych instrukcji. Żołnierze mieli pozostać tam na 15 minut. Obecny był przy tym zajęciu podobno przydzielony do stacji granicznej wachmistrz polski, który nie zareagował na zachowanie się żołnierzy. Biuro Wolffa zaznacza, iż w kółkach poinformowanych wiadomość tą uważają za prawdziwą, oraz, że w sprawie tej zostaną podjęte kroki dyplomatyczne.

Polska Agencja Telegraficzna upoważniona jest do stwierdzenia, że wiadomość powyższa jest zupełnie fałszywa. 18 ułanów żadnych ćwiczeń nie odbywał.

(Jako rzeczą charakterystyczną dodajemy, że niemiecka prasa niulejszościowa na Śląsku skwapliwie przedrukowała fałszywą wiadomość polakożerczej „Weichselzeitung”, podając tą wiadomość bez najmniejszego zastrzeżenia. — przyp. red. „Polski Zachodnie!”)

NOWA ZWŁOKA Z WINY NIEMCÓW.

Warszawa. (tel. wł.) W rokowania polsko-niemieckich o traktat handlowy nastąpiło znów zwolnienie tempa. W dniu 11 bm pełnomocnik polski wręczył stronie niemieckiej pisemne sformułowanie strony polskiej w sprawie osiedlenia się osób fizycznych i prawnych na terenie państwa polskiego. Pełnomocnik niemiecki stwierdza, iż odpowiedź rządu polskiego będzie rozpatrzona dnia 20 bm. Tak, że rokowania mogłyby być podjęte dopiero po Nowym Roku. Niemcy nadal z całym naciskiem łączą sprawę traktatu z zagadnieniami politycznymi, ilczą na to, że Polake czeka pokonanie trudności gospodarczych, jakie mogą się nasunąć po ustaniu koniunktury węglowej wywołanej strajkiem w Anglii.

Wielki wybór książek

na podarunki gwiazdkowe posiadają na składzie i polecają:

Księgarnie LUDWIKA FISZERA

Katowice, Rynek 2 i Poprzeczna 1.

Pełny 40-procentowy dodatek kresowy dla urzędników państwowych na Śląsku.

WYNIK STARAŃ P. WOJE WODY DR. GRAŻYŃSKIEGO.

(w) Warszawa, 17. 12. (wł.) Jak się nasz korespondent dowiaduje, na skutek interwencji bawiecego w Warszawie P. Wojewody dr. Grażyńskiego, p. Minist. Skarbu Czechowicz w porozumieniu z Radą Ministrów zarządził wyrównanie dodatku do pensji urzędników państwowych na Śląsku (poza urzędnikami wojewódzkimi) o 10%, t. zn. do poprzedniej normy 40%. Pełny 40%-wy dodatek śląski wypłacony będzie począwszy od 1-go stycznia 1927 roku, niezależnie od ogólnej podwyżki poborów o 10%, jaką rząd przyznał urzędnikom państwowym.

Przewrót polityczny na Litwie.

PRZEWROTU DOKO NALI NACJONALIŚCI.

Kłajpeda. (Pat.) Biuro Wolffa donosi, że dotychczasowy rząd litewski został obalony i aresztowany. Ster rządów objął Smetona. Komunikacja telefoniczna z Kownem przerwana. W całym kraju ogłoszony został stan wyjątkowy.

Ryga. (Pat.) 17. b. m. w nocy dokonano w Kownie przy pomocy wojska zamachu stanu. Rząd razem z prezydentem republiki został internowany. Władze objął Smetona, przywódca skrajnych nacjonalistów.

Warszawa. (Tel. wł.) Jak donoszą z Królewa, na terenie całej Litwy został ogłoszony rząd Smetony. Połączenia kolejowe, pomiędzy Królewem a Kownem zostały przerwane. Połączenia telefoniczne i-teligi tylko dla celów państwowych. Wszyscy członkowie dotychczasowego rządu zostali osadzeni w więzieniach. Smetona oparty na żywiołach nacjonalistycznych objął władzę i stworzył rząd. Zamach został dokonany z czwartku na piątek. Kola litewskie w Królewie pozostały w kontraktele ze zwolennikami Smetony są zadaną, że

NIEDOPUSZCZENI NA LITWĘ Z AGRANICZNI KORESPONDENCI

Z Berlina donoszą: Dziennikarze amerykańscy, którzy przybyli do Tyłży i Eldikinen, aby udać się do Kowna, zostali zatrzymani. Szef sztabu litewskiego, który porozumiewał się z ni-

CZEŚĆ WOJSKA I ROBOTNICZY

Z Rygi donoszą: Mianowany komendantem miasta Kowna pułkownik Glowacki wydał rozporządzenie zamknięcia wszystkich szkół aż do Nowego Roku. Fabryki mogą być przez trzy dni nieczynne. Wszystkie pochody i manifestacje są zakazane. Ponieważ wojsko garnizonowe Kowna musiało

wojsko całkowicie opowie się za Smetoną, wszyscy, którzy byli przeciwnikami ostatniego gabinetu, oddali się do dyspozycji nowego rządu.

Kola rządowe litewskie miały 17. b. m. obchodzić 60 rocznicę urodzin prezydenta Litwy Graiwisa. Z tego skorzystały czynniki rewolucyjne, spodziewając się, że prowincja pozabawi na swych wyższych urzędników i działaczy, którzy pojechali do Kowna, i-teligi dostanie się w ich ręce. W Kownie bawili również prezydent seimu kłajpedzkiego, prezes dyrektji i gubernator wolnego miasta Kłajpedy.

Jak donoszą z Rygi, robotnicze kolo w Kownie ogarnęło silne wzburzenie na wiadomość o wypadkach. Robotnicy uformowali pochód demonstracyjny, aby uwolnić prezydenta i prezesa ministrów. Zastąpili im drogę pod konsulatem amerykańskim oddziały karabinów maszynowych, a Smetona wysłał Lewiciusa, jednego ze swych zaufanych, który oświadczył im, że praca robotników będą szanowana i polecił wypłacić im doraźne zapomogi.

mi telefonicznie, oświadczył, że ze względu na konieczność utrzymania bezwzględniego spokoju nie może pozwolić narazić na ich przyjazd do Kowna.

WALCZA Z NOWYM RZĄDEM.

obsadził wszystkie placówki i dołączył do dworca, przeto nie zdołano przeważać komunikacji pomiędzy miastem a Zieloną Górą, na której oszańcowano się 5 batalionów piechoty wlewnych dawnemu rządowi, wspieranych przez grupy ochotników, złożonych przeważnie z elementów robotniczych.

EGHA NAPADU NA POSŁA ZDZIECHOWSKIEGO.

Warszawa. Na posiedzeniu komisji sejmowej w dalszym ciągu dyskutowano nad budżetem Ministerstwa spraw wojskowych. Przemawiał pos. Harusewicz, który interpelował w sprawie niewykrzycia sprawców napadu na pos. Zdziechowskiego. Pierwszy Wiceminister Konarzewski oświadczył, iż szczegółowe dochodzenia, przeprowadzone w tej sprawie nie stwierdziły udziału oficerów i kategorięcznie zastrzegł się przeciwko posadzanu oficerów o udział w tym napadzie. W dyskusji szczegółowej zabierał głos pos. Czetwertyński, Lypaciewicz, Polakiewicz, Harusewicz, Byrka i Liebermann. Ten ostatni postawił wniosek o zmniejszenie stanu liczebnego armii o 58 tys. ludzi. Odpowiedział mu gen. Górecki i podpułkownik Petrzycki, stwierdzając, że przyjęcie tego wniosku zdeorganizowałoby armię.

FALSZYWE WIEŚCI PARTYJNEJ PRASY.

Warszawa. Gabinet Ministra Spraw Wojskowych komunikuje: W nr. 331 „Gazety Warszawskiej Porannej”, dnia 3. grudnia b. r. ukazała się notatka pod tytułem: Gospodarka departamentu 10. M. S. W. Władomści, podane w tej notatce nie są zgodne z prawdą, gdyż nieprawda jest, że skawalenie saletry nastąpiło na skutek braku nadzoru. Jest ono wynikiem naturalnego procesu, zachodzącego przy przechowywaniu jej przez dłuższy czas w większych ilościach. Nieprawda jest, że saletra ta dzięki skawaleniu stała się niezdadna do użytku. Skawalenie nie wpływa niemie na wartość użytkową saletry. Przed użyciem saletry winna być tylko rozdrolniona mechanicznie. Nieprawda jest, że wyprodukowano firmie „Nitrat” saletre bez pokwitowania, wyprodukowanie bowiem nastąpiło za pokwitowaniem, i po uprzednim złożeniu przez wydaną firmę wykli gwarancyjnych. Nieprawda jest, że budżet departamentu 10-tego nie został zrealizowany z powodu gospodarki tego departamentu. Realizacja budżetu dokonywana jest w ramach prelimitowanych zamiarów i w stanach kwot przydzielonych przez szefa administracji armii.

Przeciw „Gazecie Warszawskiej Porannej” za rozsiewanie niegodnych z prawda pogłosk, mogących wywołać zamieszanie M. S. W. wystąpiło na drogę sądowe.

10 PROC. DOPATEK DO PODATKÓW PAŃSTWOWYCH.

Warszawa. W „Dzienniku Ustaw” ogłoszony został dekret Prezydenta Rzplitej o pobieraniu 10 procentowego dodatku do podatków państwowych w ciągu roku 1927.

Wszystkie nieregulowane do dn. 31 grudnia b. r. zaległe podatki będą pobrane z tym samym 10 proc. dodatkiem.

Polska i Litwa.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

W ciągu ostatnich tygodni opinia polska niejednokrotnie poruszana była wladomosciami, plynacymi przede wszystkim ze zdroj zagranicznych, o nadchodzacych rzekomo momentach porozumienia polsko-litewskiego. Wladomosci tego rodzaju pojawiaja sie nie poraz pierwszy i nie poraz pierwszy okazuja sie, iz oparte sa zazwyczaj na nierealnych przeslankach. Fakt jednak, iz podchwyttywane sa zawsze przez cala prase polska z duzym zainteresowaniem, swiadczy o tem, iz mysl o koniecznosci tego porozumienia doceniana jest w szerokich koloach naszego społecznictwa.

Po zawartym niedawno traktacie sowiecko-litewskim, bezposrednio po jego podpisaniu w Moskwie, pierwsze wrazenia byly raczej tego rodzaju, iz traktat ten oddalil mozliwosc nawiazania stosunkow miedzy Polska i Litwa. Ale rychlo okazalo sie, iz traktat moskiewski na przyszlosc tych stosunkow nie moze wywroc najmniejszego wplywu. Okazalo sie rowniez, ze byl on zwyklym manewrem sowieckim, ktory przyniosl Litwie dwa skutki: jeden to zwrot... Bezposrednio przed przystapieniem do głosowania przywódca frakcji niemieckonarodowych Hr. Westarp złożył oświadczenie, w którym zaznaczył, że niemiecko-narodowi głosować będą za...
W tym celu wywołano burzę w Reichstagu. Hr. Westarp krzyczał: Zbrodniarz, zdrajca, donosiciel. Przedstawiciele ludowcy skoczyli na trybunę i zażądał od przedstawicieli rządu, aby oskarżeń Scheidemanna nie zostawili bez odpowiedzi. Mimo sprzeciwu Scheidemanna mówił dalej i oświadczył, że Reichswehra tworzy wszędzie t. zw. zastępcze formacje na prowincji, t. j. nielegalne oddziały, których zadaniem jest...
W tej sytuacji Litwa musi wyciągnąć pierwszą konsekwencje wobec Polski. Czas — jak wykazuje rozwój wypadków — przecnie nie przeciw nam, ale dla nas. Każdy mniemiec wykaże niezblizle cały tragizm tego nosenau, jakim jest ze strony Litwy odgradzanie sie chinjskim murem od Polski, i jeśli na Litwie istnieje jeszcze jakaś ambicja do usamodzielnienia swej polityki z pod zabójczych dla niej wplywów Niemiec i Rosji, to myśla ta zawsze musi sie skierować ostacalnie ku Polsce.
Poska tedy czeka. Glos winna zabrac teraz — pierwsza Litwa. Wstepem do głóbszej współpracy obu narodów, zwiazanych wiekowa tradycja, winno sie stad nawiazanie najpilniejszych — stosunków gospodarczych.
T. M. K.

Episkopat polski za rzadem a przeciw polityce partyjnej

Warszawa. Jego Eminencja ks. prymas Polski Hlond nadesal na rece p. prezesa Rady Ministrów Pilsudskiego list, w którym m. in. stwierdza, co nastepuje: „Prymas Polski, deklarujac szczerą lojalnosć episkopatu wobec państwa i rządu, oświadcza, ze episkopat pragnie w harmonijnej współpracy z wladzami państwowymi i zgodnie ze swoim poslannictwem działac stale dla dobra Ojczyzny, nie wchodzjac w polityke partyjna, która prasa róznych kierunków nieslusznie episkopatowi podsuxa. Pragnie atoli e-

piskopat, aby wysoki rzad ze swej strony otaczal kosciół katolicki szczerą opieką i aby wladze państwa w zarzadzaniach swoich unikaly wszystkie, coby katolików moglo niepokoic i nieprzychylne dla rządu usposobic.“ Poza tem Jego Eminencja ks. prymas Polski prosil p. prezesa Rady Ministrów o przyspieszenie pertraktacji w sprawie konkordatu ze Stolicą Apostolską oraz porusza sprawe ustawy malzenskiej i parcelacji dóbr duchownych.

Z rak niemieckich w ręce polskie.

Toruń. W dniu 16 bm. odbylo sie tu poswiecenie i uruchomienie browaru torunskiego, wykupionego przez przemyslowców polskich z rak niemieckich. Browar zatrudnia okolo 60 polskich robotników i urzadzowników i

jest jednym tego rodzaju przedsiobstwem polskim na tutejszym terenie. Nowy zarząd przedsiobstwa z okazji uroczystosci wyznaczyl dla niezamoznych obywateli m. Torunia 1500 zlotych.

Upadek rządu Marxa.

Berlin. 17. b. m. o godz. 6.30 wieczorem Reichstag przyjal wniosek socjalistyczny, wyrazajacy rzadowi Dr. Marxa, z przyezen nabury wewnetrzno-politycznych votum nieufnosci. Bezposrednio przed przystapieniem do głosowania przywódca frakcji niemieckonarodowych Hr. Westarp złożył oświadczenie, w którym zaznaczył, że niemiecko-narodowi głosować będą za

wnioskiem o wyrażenie rzadowi votum nieufnosci, poniewaz pragną wyjasnic obecna zamagatwana sytuacja. Polityka koalicyjna partii niemieckonarodowych nie ma z głosowaniem nie wspólnego. Pozostale dwa wnioski socjalistyczny i komunistyczny o wyrażenie votum nieufnosci ministrowi Geslerowi upadly.

Reichswehra gniazdem odwetowego spisku.

Berlin. Na onegdajszym wieczornym posiedzeniu Reichstagu przywódcą socjaldemokracji Scheidemann wyglosil wielką mowe w sprawie Reichswehry, w której m. in. powiedzial doslownie: „Jest rzecza nie do zniesienia, ze uzbrojona sila prowadzi własną polityke, polityke, bedaca przeciwstawieniem demokracji i pokoju. To co ja tu mówie o Reichswehrze, nie jest już tajemnicą. Cały świat, oprócz rozdawców nagrody Nobla wie doskonale, co się dzieje w Niemczech. Wszak tajne organizacje wojskowe prowadzily tajne rokowania z przedstawicielami państw obcych w sprawie stworzenia zagranicą przemysłu wojennego dla Niemiec. Rokowania powyższe byly prowadzone przez przedstawiela Reichswehry, którzy wystepowali pod falszywymi nazwiskami. Przedstawiciele Reichswehry przy pomocy falszywych paszportów udali sie do Rosji sowieckiej.“

wyszkolenie militarne w organizacjach sportowych. W Kilonji oddzialy Reichswehry bez pardonu utrzymuly jaknajblizsze stosunki z reakcyjnymi monarchistycznymi oddzialami narodowymi. Mowa Scheidemanna byla drugo-gacym aktem oskarzenia militarzemu niemieckiego, zagrazajacego pokolowi i finansowanemu przez Rosje. Od r. 1923 wplywalo corocznie z Rosji na konspiracje zbrojna po 70 milionów w zlotcie. Scheidemann odslonil przygotowania bojowe na Górnym Slasku i Pomorzu niemieckim.

Powyższe oświadczenie Scheidemanna wywołalo nieopisaną burzę w Reichstagu. Hr. Westarp krzyczał: Zbrodniarz, zdrajca, donosiciel. Przedstawiciele ludowcy skoczyli na trybunę i zażądał od przedstawicieli rządu, aby oskarżeń Scheidemanna nie zostawili bez odpowiedzi. Mimo sprzeciwu Scheidemanna mówił dalej i oświadczył, że Reichswehra tworzy wszędzie t. zw. zastępcze formacje na prowincji, t. j. nielegalne oddziały, których zadaniem jest...

Po mowie Scheidemanna kanclerz Marx odczytal deklaracje o zamierzonych reformach w Reichswehrze.

Paryż. (AW.) Wielkie wrazenie zrobila tu dyskusja w niemieckim Reichstagu. Ze strony blisko stojacej rządu francuskiego zaznaczala, ze wyjawienia socjalistycznego posla Scheidemanna usprawiedliwila wobec calogo swiata stanowiska, które Francja zajela w sprawie odwołania miedzysojusznicznej komisji wojskowej z Niemiec w sprawie ustalenia dostatecznej ewaracji przed opróżnieniem okupacyjnych obszarów. Część dzienników paryskich wyraża zdanie, ze dyskusja w Reichstagu nie przyczyni się do dalszego zbliżenia miedzy Francją i Niemcami. Widoczna przewaga żywiolów pracowniczych w Niemczech musi wplynac na stosunek obu państw.

I jest polskiemu — tj. do Wilna, czego z nieustajacym uporem domagania sie Litwini. Ze Polska pragnie porozumienia dawna tego już niewaz niedwuznaczny wyraz. Ostatnio w czasie zerwaných przez strone litewską konferencyj w Lugano i Kopenhadze.

W tej sytuacji Litwa musi wyciągnąć pierwszą konsekwencje wobec Polski. Czas — jak wykazuje rozwój wypadków — przecnie nie przeciw nam, ale dla nas. Każdy mniemiec wykaże niezblizle cały tragizm tego nosenau, jakim jest ze strony Litwy odgradzanie sie chinjskim murem od Polski, i jeśli na Litwie istnieje jeszcze jakaś ambicja do usamodzielnienia swej polityki z pod zabójczych dla niej wplywów Niemiec i Rosji, to myśla ta zawsze musi sie skierować ostacalnie ku Polsce.

Poska tedy czeka. Glos winna zabrac teraz — pierwsza Litwa. Wstepem do głóbszej współpracy obu narodów, zwiazanych wiekowa tradycja, winno sie stad nawiazanie najpilniejszych — stosunków gospodarczych.
T. M. K.

PRYZNANIE 20% DODATKU URZEDNIKOM SAMORZADOWYM.

Warszawa. Ministerstwo spraw wewn. wystosowalo do cial samorzadowych okolnik w sprawie przyznania urzadznikom samorzadowym 20 proc. dodatku do pensji, tak jak to ostatnio zostalo przyznane dla urzadzownikow administracji państwowej.

SYNDYKAT POLSKI PRZEMYSŁU NAFTOWEGO.

Lwów, 16 bm. zostaly zakonczone obrady przemyslu naftowego które trwaly 4 dni podpisaniem umowy w sprawie utworzenia centrali sprzedazy parafiny w kraju jak i zagranicą pod nazwa Syndyk polski przemyslu naftowego spolka z ograniczona poręka z siedziba we Lwowie. Co do stworzenia biura sprzedazy innych przetworów naftow. narazie do porozumienia nie doszlo. Trudnosci polegaja na tem, ze niektóre firmy nie maja potrzebnej ilosci ropy. Porozumienie w sprawie utworzenia centrali sprzedazy dla wszystkich produktów naftowych nastapi prawdopodobn. w polowie stycznia 1927 r. Wobec tego, ze ceny produktów naftowych w kraju nie są wyzsze niz zagranicą, kartel naftowy który dotychczas byl regulatorem cen produktów naftowych zostaje z dniem 31 grudnia rb. rozwiazany a biura warszawskie zlikwidowane, co nie bedzie miało zadnych ujemnych skutków na kształtowanie sie ceny.

CZCZERIN POWAZNIE CHORY.

Berlin. (tel. wł.) Stan zdrowia Czczczeryna, który znajduje sie obecnie w jednym ze sanatoriów we Frankfurcie jest bardzo powazny.

SPRAWA SYNDYKATU GYNEKOLOGOWEGO.

Berlin. Prowadzone tutaj rokowania w sprawie przedluzenia syndykatu gynecologicznego nie doprowadzily do pomyslanych rezultatów, tak, ze z dn. 31. 12. 1926 r. syndykat wspomniany konczy swoje czynnosc. Strone polską reprezentowal generalny Dyrektor Cieszewski z Welnowca. Możliwym jest, ze na miejsce syndykatu powstanie oddzielne porozumienie producentów polskich i oddzielne porozumienie producentów niemieckich.

ZŁODZIEJE WŚRÓD URZEDNIKÓW NIEMIECKICH.

Berlin, PAT. Policja aresztowala wezora pod zarzutem kradziezy papierów urzędowych z archiwów prokuratury państwowej przy sądzie w Moabitcie dwóch wyższych urzadzowników z tezej prokuratury, a mianowicie inspektora sądowego Pahlkego i sekretarza sądu Bessela, jak również znanego obrońce berlińskiego adw. dr. Ludwika Meyra. Po przesluchaniu przez sędziego sledczego wszystkich 3-ech obwinionych osadzono w więzieniu. Jak donosi prasa, chodzi tu o kradziez w 15 wypadkach aktów, odnoszacych sie do spraw karnych.

KONTROLA STANU FORTYFIKACJI W KROLÉWCU.

Królewiec. Członek miedzysojusznicznej Komisji Kontrolujacej pulkownik włoski Azzariti przybyl w tych dniach do Królewca, w celu zbadania stanu twierdzy królewieckiej. Nastepnie zhadal on również stan portu w Pilawie.

ODZNACZENIE POLAKA.

Paryż. Rada naukowa paryskiej szkoly dziennikarskiej nadrodzila srebrnym medalem rozprawę dyplomową z zakresu dziejów polskiej prasy emigracyjnej w latach 1831 — 1848 p. dr. Witolda Lucjana Langroda z Krakowa, profeszory dziennikarsko-publicystycznej Wolnej Wszelchnicy Polskiej w Warszawie. Jest to pierwsze odznaczenie Polaka nagroda, wydawana absolwentom szkoly tej za prace dyplomowe.

ZAPOWIĘDZ BADANIA ZBROJEŃ NIEMIECKICH NAD POLSKĄ GRANICĄ.

Paryż. Jak donosi „Figaro“ otrzymanym general Walsch polecenie skontrolowania stanu garnizonów niemieckich w pobliżu polskiej granicy, szczególnie zaś na niemieckim Górnym Slasku. Komisja złoży następnie sprawozdanie Radzie Ambasadorów. Zarządzenie to wydano na skutek zażalen polskich.

Repertuar Teatru katowickiego.

W sobotę 18 bm. grana będzie „Zydówka”. Partję tytułową po raz pierwszy na scenie katowickiej odśpiewa p. Helena Lipowska, Eleazara świetny odtwórca tej partii, znakomity tenor opery warszawskiej P. Stanisław Gruszczyński.

W środę 22 bm. ukaże się po raz pierwszy dawno oczekiwany „Kopciuszek”. Będzie to widowisko tak urocze i efektowne, pełne czaru bajkowego i fantazji, że zachwycać będzie nie tylko młodzież i dzieci, lecz urokiem swoim pociągnie i starszych wiekiem.

Wielki Sylwestrowy bal maskowy.

Zwyczajem wielkich miast Teatr Polski w Katowicach urządza w dzień Sylwestra (dnia 31 grudnia) „Wielki Sylwestrowy bal maskowy” urozmaicony bogatym programem artystycznym i mnóstwem niespodzianek. Punktualnie o godzinie 12-tej w nocy zabrzmia fanfary orkiestry i rozpocznie się atrakcje artystyczne w wykonaniu całego zespołu artystów.

W międzyczasie orkiestra przygrywać będzie do tańca. Pierwszy bal maskowy w Teatrze Polskim niewątpliwie zgromadzi elitę inteligencji w salach Teatru, w różnorodnych i barwnych kostiumach.

Zamówienia na loże i wejścia przyjmuje już kasa Teatru telefonem Nr. 2448.

Więce Związku Naprawy Rzeczypospolitej.

Egzekutywa obwodowa na powiat Tarnowskie Góry Związku Naprawy Rzeczypospolitej urządza w sobotę 18. bm. o godz. 7-ej wiecz. w sali p. Sejera wiec, na którym przemawiać będzie referent z Warszawy.

Egzekutywa obwodowa na powiat Rybnicki Związku Naprawy Rzeczypospolitej urządza w niedzielę 19. bm. o godz. 3 min. 15 po południu wiec, na którym przemawiać będzie referent z Warszawy.

Władomości djecezjalne.

(r). Ks. Józef Czempel prob. w W. Hajdukach mianowany został Radcą Duchowym.

Ks. Jan Mocko, prob w Skoczowie, mianowany Radcą Duchowym.

Ks. Jan Wodarz, prob. w Krasowach wicedziekanem dekanatu Mysłowickiego.

Ks. Wincenty Spirra, administrator w Rogowie.

Ks. kan. hon. Józef Londzin w Cieszynie, członkiem Mięszanej Komisji konserwatorów dla diecezji śląskiej.

Ks. katecheta dr. Józef cenzorem książek i egzaminatorem.

Ks. Rudolf Gawłowski wikariuszem w W. Hajdukach.

Najdawniejsze dzieła o naprawie Rzeczypospolitej.

2.

Wiek XVI Andrzej Frycz Modrzewski.

Burzliwe to były czasy w świecie. Wiek XVI. zatargał tytanicznymi siłami całą Europę, a Bóg Wojny setki razy przechodził jej kraje, zostawiając za sobą trupie pola. Odkrycie Ameryki i walka o kolonie, zmiana dróg przemysłu i rynku zbytu, reformacja wywołana przez Lutra i w związku z nią walki wyznaniowe, łączn. z walka o wolność ekonomiczną, zwalanie królów, rewolucje, wojny całych narodów — przez cały wiek trapiły Europę.

I tylko w Polsce nie toczono walk religijnych — a problemy reformacji rozwiązywano na drodze parlamentarnej. Jakóż reformacja za czasów Zygmuntów przybrała obryzmye rozmiary. Rozgineżdżili się w Polsce Luterańskie, Kalwińskie, Bracia Czeszy, Arjanie, wszyscy doznając wyrozumiałej tolerancji ze strony rządu. Był to jednak ruch nie tylko religijny, tu nie chodziło tylko o doktryny czy wyznania różnowierców, ale walkę toczono o korzyści materialne i stanowe. Różnowiercy czekali wiara chętności, ba nie

chcieli płacić dziesięcin, nie chcieli podlegać rządom duchownych, chcieli odebrać kościołowi bogate dobra ziemskie.

Powstał zgiełk, war dyskusyj — chaos i zamęt pojęć, ruch agitacji, kołtówisko najróżnorodniejszych dążeń. We wszystkim szlachta brała żywy udział, pobudziła ją to do myślenia i nauki, wykształciło się wtedy u niej szerokie obeznanie się z prawdami wiary i moralności, wzrosła krytyka, która objęła już nie tylko problemy religijne, ale i problemy państwowe. Zobaczono, że w organizacji państwa jest wiele wad, że trzeba reformy wojska, skarbu, określenia władzy urzędników, naprawy sejmowania, sądownictwa, wyboru królów... Te wszystkie wady widzieli ludzie światli, pisali o nich wiele, wołając o — naprawę Rzeczypospolitej.

Jednym z nich jest Andrzej Frycz Modrzewski ze swoim dziełem p. t. „O poprawie Rzeczypospolitej”. (Ite emendanda Republica) 1551 r. wydane.

Zanim Modrzewski wystąpił ze swoim udziałem o naprawie Rzeczypospolitej, dał się poznać mała ale wymowna broszura p. t. „O karze mełobójstwa”, gdzie sprzeciwia się prawu, które pozwalało szlachcicom zabijać obłopa, na co był karany grzywną, podczas gdy chłop za zabicie szlachcica karany był śmiercią. Już tutaj wykazał

Modrzewski głębie myśli i ten wysoki, szlachetny poziom moralności, odczucie sprawiedliwości, która jeszcze więcej się objawia w dziele na ten sam temat o karze głowoszczyzny, pisanej p. t. „Skarga na podeptanie prawa Bożego”.

Ta sama skarga przepelnia autor liczne ustępy swego dzieła, „O poprawie”, ale częściej zarysowuje nam podstawy, na jakich ma się opierać prawdziwe i silne państwo.

Fundamentem wielkości i świetności narodu mają być czyste i moralne obyczaje. Obyczaje kształci szkoła, więc autor przedewszystkiem wychowaniem się zajmuje. Wyształcić charakter moralny młodzieży, wcielić w niego szlachetne idee wiary chrześcijańskiej, opartej o miłość i człowieczeństwo, dopełnić wychowanie wykształceniem rozumu — oto cel najważniejszy i największy.

„Trzeba pacholeta uczyć — pisze ten najnamadrszyz naoczna autor — jako się przeciw drugim zachować mają, co winne rodzicom, co sąstodni, co Rzeczypospolitej, a najwleceł wszystkim to należy, aby działki małe ćwiczył w nabożeństwie a w prawdziwej ku Panu Bogu wierze, co Chrystus ukazuje słowy... gdy każde dziełom do siebie przyśię, a Ich błogosławi. Trzeba tedy Chrystusom ukazać dzieciom a prze-

GOSPODYNIE!
TARCIE SZKODZI
BIELIZNIE

➔ **KUPUJCIE** ➔

BLASK

a oszczędzacie bieżącą, czas, pieniądze i ułatwiającie sobie pracę. 162

PROSZEK

BLASK

jest niedrogi i naprawdę dobry.

PRZEKONAJCIE SIĘ!

Wyświetlanie propagandowego filmu morskiego.

(r). Od tygodnia w sali Domu Żołnierza Polskiego w Katowicach, katowicki oddział Ligi Morskiej i Rzecznej wyświetla bardzo ciekawy i pouczający film z życia polskiej marynarki wojennej i handlowej, z życia wychowanków szkoły morskiej w Tczewie, widoki portu w Gdyni i stan robót, oraz ostatnie manewry floty francuskiej. — Objaśnień udziela p. inż. Młodziejowski Dotychczas z filmem zapoznali się uczniowie szkół powszechnych i średnich z Katowic, oraz żołnierze stacjonujący w Katowicach. Film wyświetlany będzie i w innych miastach na Śląsku, a prawdopodobnie już w przyszłym tygodniu w Król.-Hucie.

Ferje świąteczne w szkołach na Śląsku.

Wydział Oświaty Województwa Śl. komunikuje: Ferje świąteczne Bożego Narodzenia w szkołach powszechnych, średnich, ogólnokształcących, zawodowych i seminarjach nauczycielskich rozpoczną się w bieżącym roku szkolnym w dniu 21. bm. po nauce szkolnej i trwać będą wyjątkowo do dnia 3-go stycznia 1927 r. włącznie. W dniu 4-go stycznia 1927 r. rozpocznie się normalna nauka szkolna.

Nowe czasopismo poświęcone sprawom poźnictwa Śląskiego.

(r). Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach ma się ukazać czasopismo pod nazwą „Strażak Śląski” poświęcone sprawom poźnictwa na Śląsku, pod redakcją p. Bolesława Pachliskiego, inspektora wojewódzkiego dla spraw poźnictwa.

Uroczystość powstańcza w Bogucicach.

W niedzielę 19. bm. odbędzie się w dzielnicy bogucickiej w Katowicach uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci poległych powstańców. Odsłonięcia tablicy dokona p. Wojewoda Grażyński a poświęcenia miejscowy proboszcz ks. Seigała. Przed południem odbędzie się w kościele uroczyste nabożeństwo, a po nabożeństwie nastąpi odsłonięcie tablicy pamiątkowej, która będzie umieszczona w kościele.

P. Wojewoda dokona potem przeglądu tamtejszego batalionu powstańców. Po południu o godz. 5 odbędzie się w związku z tą uroczystością w sali p. Kory uroczysta wieczorna poświęconia Powstaniu listopadowemu. Na wieczornicę złoża się przemówienia, deklamacje i przedstawienia teatralne.

Uroczystości urządza miejscowy Zw. Powstańców, który zaprasza inne związki społeczne i społeczeństwo katowickie i okolice do wzięcia w nie udziału.

Popierajcie L.O.P.P.

„Iż trzeba je wodzić do zborów świętych na kazania, aby poznawały sposób chwały Bożej i ceremonie święte, aby sakramenta miały w uczciwości, modlitwami się bawiły i do tych się rzeczy chętnie miały, któreby i najwyższego Boga łaski dostąpiły i ludziom się upodobaly.”

Nie tylko jednak mówi autor o obowiązkach społeczeństwa. Rozpatruje także obowiązki urzędów: króla, senatorów i innych, zwraca uwagę, że powinni się oni odznaczać cnotą, czcią dla dobra, uczciwością, miestwem i bielością spełniania swych spraw. Również Modrzewski, jak ongiś Platon, widział na czele rządów — „filozofów”.

W księdze drugiej dał Modrzewski zarys prawa sprawiedliwego. Jest to raczej teoria prawa, niż rzeczywisty kodeks, normujący zawiąską społeczność. Podstawą prawa ma być uczciwość i rozum, na ono bronie krzywdę, bronie przed niesłusznoscia, ma opiekować się biednymi i stać na straży porządku. Wbrew przekonaniom szlachty, która już wtenczas zaraziła się uwielbieniem złotej wolności, Modrzewski stwierdzał, że prawdziwą wolnością jest obowiązkowość i poszanowanie prawa. „Niech żaden — pisze — nie myśma, aby Bóg nie miał w sobie wolności przeto, iż nie może zmuszyć: tak też żaden szlach

Z życia towarzystw.

Sprawy Związku Powstańców Śląskich

ROZKAZ Nr. 14.

W niedzielę 19 bm. odbędzie się uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej, ku czci poległych powstańców, gr. m. Z. P. Śl. w Bogucicach, połączone z uroczystością Powstania listopadowego.

Odsłonięcia tablicy dokona p. Wojewoda Grażyński.

Wobec tego rozkazujemy: Baony Katowicki, Welnowski i Rozdzieński, biora kompletny udział w powyższej uroczystości, zaś grupy miejsc. zabierają z sobą sztandary.

Ponieważ odbędzie się równocześnie przegląd oddziałów powstańczych przez p. Wojewodę, dołożą panowie d-ty obw. jak i poszczególne oddziały wszelkich sił i starań stawić u takiego kompletu, aby nikogo z powstańców nie zabrakło w naszych szeregach.

Równocześnie zwracamy uwagę na zachowanie sztyku czysto wojskowego, podczas defilady przed panem Wojewodą.

Program uroczystości:

Godz. 8.30 zbiórka oddz. powstańczych w Starej Strzelnicy w Zawodzu; godz. 9. 45 wymarsz do kościoła; godz. 10 przegląd baonów przez p. Wojewodę. Po nabożeństwie defilada.

Całość dowodzi d-ca I. pułku p. Walerus.

Zarząd Pow. Zw. Powst. Śl.

Beczność powstańcy Grupy Katowice-Karbowe.

Zarząd Grupy Związku Powstańców Śląskich Katowice-Karbowe, wzywa członków o przybycie na zbiórki o godz. 8.30 rano w niedzielę 19 bm. celem wzięcia udziału w uroczystości odsłonięcia pomnika poświęconego czci poległych powstańców w kościele w Bogucicach.

Beczność powstańcy Małej Dąbrówki

Zarząd Grupy Mała Dąbrówka Zw. Powst. Śl. wzywa członków o przybycie na godz. 8 rano w niedzielę 19 bm. na Plac Kościuszki w Małej Dąbrówce, celem wymarszu na niedzielne uroczystości powstańcze w Bogucicach.

Zebranie organizacyjne Zw. Powst. Śląsk. w Radzionkowie.

W niedzielę dnia 19 bm. o godz. 16. odbędzie się w Radzionkowie w lokalu p. Tyński zebranie organizacyjne Zw. Powst. Śl., na które zaprasza Zarząd powiatowy.

Nadzwyczajne zebranie Grupy Chropaczów.

Związek Powstańców Śląsk, grupa Chropaczów, urządza w niedzielę dnia 19-go b. m. o godz. 5-tej popoł. w lokalu p. Tomasa (Dom Związkowy) nadzwyczajne zebranie.

Z powodu ważnych spraw komplet członków pożądanym, zarazem zapraszamy wszystkich tych powstańców, którzy mają zamiar wstąpić do grupy miejscowej, gdyż dla nich termin przyjęcia kończy się 31-go bm.

Zarząd.

Walne zebranie Grupy Bytomskiej Łagiewnik.

W niedzielę dnia 19 grudnia br. odbędzie się w lokalu p. Brzózki o godzinie 14-tej walne zebranie, na które zaprasza się wszystkich członków powstańców i sportowców. Powinnością jest każdego członka się stawić.

Wszystkich Bytomiaków czyli uchodźców powstańców wzywa się po raz ostatni do wpisania się na członków i do kartoteki, gdyż od 1-go stycznia 1927 roku — wpisy będą zamknięte. Więc uprasza się ych wszystkich uchodźców powstańców, którzy jeszcze do Związku nie należą o przybycie na walne zebrania, gdyż łoży to w interesie ich samych.

Zarząd prosi o zastanowienie się nad powyższem wezwaniem, gdyż później może każdy sam na siebie narzekać.

Uprasza się także Sz. Inteligencję o rozpoznanie do Związku Powst. Śl. aby raz na zawsze zgoda i współpraca nastąpiła, co stworzy silne podwaliny owocnej pracy dla Ojczyzny.

—o—

Sprawy Związku Uchodźców Śląskich.

Sprawa wypłacenia pierwszej pomocy.

Zarząd Główny Związku Uchodźców Śl. komunikuje: Zatwierdzone listy przez Zarząd Główny, zostaną dziś wręczone poszczególnym komitetom powiatowym z odnośną instrukcją. Niezwłocznie — po porozumieniu się z przedstawicielami Związku Powstańców Śl. — udają się komitety do danego Starostwa w celu przedłożenia temuż powyższej wspomnianych list. Każdy uwzględniony uchodźca otrzyma od Starostwa wzgl. Magistra-tu talon, z którym zwróci się do odnośnej Kasy Skarbowej, celem wypłaty mu przyznanej pierwszej pomocy na poczet przysługującego mu odszkodowania.

Beczność Uchodźcy-Rolnicy

W celu poinformowania naszych członków rolników o aktualnych zagadnieniach dot. parcelacji i osadnictwa na obszarze Województwa Śląskiego, zwołuje Zarząd Główny Związku Uchodźców Śl. po nawiązaniu kontaktu z międzynarodowymi czynnikami, zjazd rolników i właścicieli nieruchomości na wtorek d. 21. bm. o godz. 3.30 w sali „Strzechy Górniczej”.

Ponieważ wstęp na salę nastąpi za okazaniem legitymacji Związku Uch. Śl., przeto winni niezorganizowani uchodźcy wstąpić do Związku Uch. Śląskich i zabrać legitymację.

Na zjazd zaproszono międzynarodowe czynniki.

Do Uchodźców w Wielkich Hajdukach.

Zarząd Główny Związku Uchodźców Śląskich komunikuje wszystkim Uchodźcom w Wielkich Hajdukach, że międzynarodowa filja Związku Uchodźców Śl. w W. Hajdukach, jest filją z p. Knopem na czele, zamieszkałym przy ul. Kościelnej 48.

Wobec powyższego powinni się wszyscy uchodźcy zarejestrować w tej filji.

Uchodźców grupujących się około pp. Jeszczoła i Borszcza, nie uważa się za członków Zw. Uch. Śl. i nie mogą korzystać z praw określonych w statucie tegoż związku.

PP. Jeszczoła i Borszcza wezwat Zarząd Główny do oddania wszelkich pieczętek i aktów najpóźniej do dnia 28. bm.

Zebranie uchodźców w Leszczynach i w Nowym Bytomiu.

Zarząd Główny Związku Uchodźców Śląskich, urządza w Leszczynach w niedzielę 19. bm. o godz. 4 po poł. w sali p. Żymunda walne zebranie wszystkich uchodźców, zamieszkałych w Leszczynach. P. Kics jest cą Zarządu Głównego upoważniony do przeprowadzenia wspomnianego zebrania.

Walne zebranie Związku Uchodźców Śl. Nowy Bytom, odbędzie się w niedzielę 19. bm. o godz. 4 po poł. w sali p. Grychtoła. Ref. Zarządu Głównego przybędzie.

Zebranie Związku uchodźców filja „Samobrona” Dąbrówka Mała.

Dnia 20 bm. o godz. 17 odbędzie się zebranie walne na Biurocu. Uchodźcy mający straty z wypalenia i zdemolowania, ci którzy utracili role z parcelacji, odsiadujący więzienie w Chociebuzi, lub mają w rodzinie ofiary w zabitych, winni się zgłosić celem udzielenia wyjaśnień.

Zarząd.

Dzięk & spoderczy.

Kurs walut. A		Warszawa, 17. 12. 1926.	
	sprowadz.	lipno	
Dolar amerykański	9.02	8.98	
Funt szterl.	43.87	43.65	
Frank szwajc. (za 100)	171.28	177.02	
Frank belg. (za 100)	125.89	125.26	
Frank franc. (za 100)	36.37	36.09	
Korona czeska (za 100)	26.78	26.66	
Szyling austr. (za 100)	127.61	126.97	
Lira (za 100)	—	—	
Goldend holend. (za 100)	361.85	360.05	

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

M. H. Starowieś pow. pszczyński. Za pierwsze wiadomości, które poniedziałku dziękujemy. Liczymy na stałą współpracę Pana. Listowna odpowiedź w drodze.

Wydawca: „Polska Zachodnia” Spółka Wydawnicza s. z o. p.

Redaktor odpowiedzialny: Wiktor Dyląg w Katowicach. — Druk „Goniec Śląski” Katowice, Warszawska 58.

Podarki owinazdkowe

gry - książki - albumy
karty świąteczne
papier listowy
i różne inne

w wielkim wyborze poleca
„PAP” (właśc. I. Ludygo) KATOWICE
ul. 3. Maja 36. — Telef. 853. 31

Godka Klachuli.

A dyć to cowiek teraz te dni jest taki kiepski aże strach, bo to tako kłapaka i desc i desc. Mój stary to też jeno łoży na koczuku pod piecem i broncy i broncy — bo mu się co kwila ta fajta z tem porcelanowem gorcykiem zastępuje i to za to zaś musza wszystko wysuchnąć. Ale padałach se: dyć zaś bydzie kiedy słoneczko, to zaś można tym stary bronkala dostanie inshych myśli. I tak się też stało.

Miałach jeszcze dużo do czytania, boel tak koniecznie miała na myśli moji Getrudzie wyprać pora zopasek i durkulów i zawiesić je do Lysek, alech tam wariko jesse wysunupała coś czystego i jazda wózek do Suminy. No ale cóż, przyjada w niedziela dnia 12. grudnia tego roku do Rydułtów i cóż widza, pełne powstańców co ciągle na manebry i jo ani skryki dali nie chciała jechać i dalałach ta paczka jednemu szafierowi, co by jom tam Trudzie zanieł, bo tam pono maja te kolejarze postoju dużo.

I tak bez strachu szlach z tymi powstańcami. Najbardzi mi się podobali te z rachorskiego krwysu, bo to były chlupcy pikobelo. Trafiłach tyż tam moja chmoterka z Chwałęcce i dowiedzielałach się jako to Pon Bózek mo celodka na ziemi, bo tym soltys tam z ty granicy ślaski przezywo na Poloków: „kudłocze”, ale niech jom se panieło, bo jom nosi krótkie jędlce, coby mu ten chelm niemiecki! lepszy pasowol, bo w naszym ojczyźnie ludzie stąd go zaś usiedlili za soltysa na nowo, a lonsy by było, żeby się tyż ci wyżył to jego lopinjo postarali. Na druj roz wiecy.

Taż do widzenia!
Róża Dzwoncka.

Ważne dla P. T. Agentów!

Wydawnictwo „Polska Zachodnia” oświadcza, iż każdy z naszych Agentów, który pozyska 400 stałych — płacących abonament miesięczny — czytelników naszego pisma, — otrzyma jako premję **kompletny mundur powstańczy.** Nazwiska premjowanych Agentów, oraz ich podobizny, umieści Wydawnictwo w „Dodatku Ilustrowanym”.

Wypełnić Wyciek i przesłać do Urzędu pocztowego

Niniejszem zamawiam przez P. T. Urząd pocztowy, na miesiąc ..... 192... wychodzący w Katowicach dziennik

„Polska Zachodnia”

Imię i nazwisko .....

Adres .....

KWIT POCZTOWY

Należność 1 złoty i 80 groszy zapłacono.

Płaćcę ..... Podpis urzędnika .....

Wypełnić Wyciek i przesłać do Urzędu pocztowego

Niniejszem zamawiam przez P. T. Urząd pocztowy, na miesiąc ..... 192... wychodzący w Katowicach dziennik

„Polska Zachodnia”

Imię i nazwisko .....

Adres .....

KWIT POCZTOWY

Należność 1 złoty i 80 groszy zapłacono.

Płaćcę ..... Podpis urzędnika .....

Wypełnić Wyciek i przesłać do Urzędu pocztowego

Niniejszem zamawiam przez P. T. Urząd pocztowy, na miesiąc ..... 192... wychodzący w Katowicach dziennik

„Polska Zachodnia”

Imię i nazwisko .....

Adres .....

KWIT POCZTOWY

Należność 1 złoty i 80 groszy zapłacono.

Płaćcę ..... Podpis urzędnika .....

Co mam podarować?

Naturalnie

tylko

obowie

marki

Miejsce sprzedaży
Katowice
ul. Pocztowa 8.

Miejsce sprzedaży
Król. Huta
ul. Jagiellońska 5.

Chcesz kupić **MERLE** to nie żałuj
przyjdź do największego magazynu **MEBLI**

Antoni Chruszcz

— Telefon 1372. Dąb, ulica Dębowa Nr. 2 i 25. Telefon 1372. —

Sypialki machoniowe, sypialki dębowe, jadalni, pokoje męskie, meble klubowe, kuchnie i wiele innych rzeczy po cenach konkurencyjnych

Fryderyk Hoppen
Skład broni i amunicji
Katowice, ul. Kościuszki (Beaty 85)
Telefon nr. 1703.

Największa firma w zakresie
wchodząca na Śląsku.

Pierwsze źródło
Dogodne warunki nabycia.
Ceny reklamowe i bezkonkurencyjne.

1500 dolarów

włóte do dobrze prosperującego przedsiębiorstwa i ewentualnie jako wspólnik, najchętniej do hurtowni tytoniowej. 32
Szauder, Stare Tarnowice
p.w. Tarn. Oóry.

Panią Szarlotę Nowarę
przepraszam za wyrażoną obrazę.

Ludwik Wróbel,
36 Ligota.

Rozpowszechniajcie
naszą Gazetę!

Poszukuje się

pokoju

umeblowanego z utrzymaniem dla kawalera. Łaskawe ogłoszenia w administracji Polskiej Zachodniej osobliście lub pisemnie.

Papłery wojskowe wystawione przez P. K. U. w Katowicach na nazwisko Leon Król, rodz. 12. XI 1903 w Ostrowie uńsk. ważniam.

Chcesz poprzeć
sprawę narodową
na Kresach
Zachodnich
A b o n u j

„Polskę Zachodnią“

pierze sam
bieli sam
zabija wszelkie bakcyle
i nie niszczy bielizny.

FABRYKA CHEMICZNA
P. STRAHL i SK A.
SZOPIENICE G. ŚL.

SAXONIA

Największy Warsztat Reperacyjny Obuwia
Specjalność:
reparacje luksusowe w najlepszym wykonaniu.
Właśc.

Herman Barczyk
Katowice, Słowackiego 39
Telefon 1985.

Posadzki kamionkowe na podłogi,
kafelki glazurowane na ściany
rury kamionkowe, dachówki, gips
trzciny sufitowe, wapno, cement
Staly skład. 122

Hurtownia materiałów budowlanych
Paweł Fr. Wieczorek, Katowice
Biuro: magazyn przy ul. Warszawskiej; 60
Telefon 710.

Górnośląskie Biuro Interwencji

Józefa Hormana
Katowice, Kopernika 7. Tel. 8-56.

Udziała informacji i zstępnie strony
w sprawach natury wojskowej,
skarbowej, celnej itp. Co tydzień
specjalne wyjazdy do Warszawy
w sprawach, wymagających inter-
wencji u Władz Centralnych.

Biuro czynne od godz. 8-18 i od 15-18.

IZOLATORY

Porcelana Elektro-Tecbniczna

jak izolatory, bezpieczniki, rolki izolacyjne, rozetki etc.
Porcelana stołowa jak: kompletne nakrycia stołowe
— rozmaitych gatunków, naczynia etc. —

„GIESCHE“

Fabryka Porcelany Spółka Akcyjna
dawniej Czuday — Telefon Nr. 340.

KATOWICE-BOGUCICE

BEZPIECZNIKI

AMOL

Domowy środek
antyseptyczno-
kosmetyczny.
Od lat dziesiątek zna-
ny i nierównany
środek domowy.

Uważać przede-
wszystkiem na
nasz znak ochron-
ny oraz na nazwę
„AMOL“.

Domowy środek
antyseptyczno-
kosmetyczny.
Od lat dziesiątek zna-
ny i nierównany
środek domowy.

Uważać przede-
wszystkiem na
nasz znak ochron-
ny oraz na nazwę
„AMOL“.

Żądać w Aptekach i Drogerjach!

Górnośląska
Wytwornia Chemiczna
dawn. F. Reichelt. Spółka Akcyjna w Katowicach

Popierajcie tych kupców,
którzy się w naszej Gazecie ogłaszają.